

Förklarande anmärkning som åtföljer förslagen till översyn av de instrument för statligt stöd som är tillämpliga på fiskeri- och vattenbrukssektorn

Syftet med denna anmärkning är att klarlägga målet med och tillämpningsområdet för förslagen till reviderade riktlinjer för statligt stöd som är tillämpliga inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, som är avsedda att vara tillämpliga från och med den 1 januari 2023:

- ▶ Utkast till riktlinjer för statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (nedan kallade *utkast till riktlinjer*).
- ▶ Utkast till kommissionens förordning, genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 (nedan kallad *utkast till gruppundantagsförordning*).
- ▶ Utkast till kommissionens förordning om ändring av förordning (EU) nr 717/2014 med avseende på dess tillämpningsperiod och den maximala kumulativa mängden stöd av mindre betydelse (nedan kallas *utkast till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse*).

Denna anmärkning är ett följedokument till samrådet om dessa två instrument som kommer att pågå till och med den 13 mars 2022.

Medborgare, organisationer och myndigheter uppmanas lämna sina synpunkter på kommissionens förslag. Utöver samrådet kommer två möten att hållas med medlemsstaterna för att också inhämta deras synpunkter på de två ovannämnda förordningarna.

Samrådet om riktlinjerna kommer att inledas på grundval av den engelskspråkiga versionen av utkastet. Översättningar till alla EU-språk kommer allteftersom de färdigställs att läggas till på webbplatsen. Samrådet om utkastet till gruppundantagsförordning och ändringarna av utkastet till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse inleds på alla EU-språk¹.

Berörda parter uppmanas att ange vilket av de tre instrumenten som deras synpunkter avser.

Berörda parter uppmanas att lämna sina kommentarer i elektroniskt format och bör tydligt ange om svaret är konfidentiellt. I det senare fallet bör en icke-konfidentiell version, som kan offentliggöras på GD Konkurrens webbplats, också lämnas in.

1. Bakgrund

Offentlig finansiering kan underlätta den ekonomiska utvecklingen inom de olika sektorerna i ekonomin. När det gäller fiskeri- och vattenbrukssektorn har statligt stöd integrerats i den bredare gemensamma fiskeripolitiken². Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021

¹ Med undantag för iriska för detta offentliga samråd. De kommande instrumenten om statligt stöd kommer dock också att finnas tillgängliga på iriska.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken (EUT L 354, 28.12.2013, s. 22).

om inrättande av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, (nedan kallad *EHFVF*)³, som gäller från och med den 1 januari 2021, har nya regler för den gemensamma fiskeripolitiken införts. Sammanfattningsvis bör reglerna för statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn generellt anpassas till de fondspecifika bestämmelserna⁴.

Som en allmän regel måste medlemsstaterna anmäla allt statligt stöd de önskar bevilja. Efter en sådan anmälan bedömer kommissionen stödet och beslutar sedan huruvida det kan godkännas. För detta ändamål fastställer kommissionen sin beslutspraxis i riktlinjer. Från detta anmälningsskrav kan kommissionen dock undanta stödåtgärder som den redan har tillräcklig erfarenhet av (fastställt i gruppundantagsförfordningar), eller undanta åtgärder från EU:s kontroll av statligt stöd om beloppet är så lågt att det inte finns någon risk för snedvridning av konkurrensen (fastställt i förfordningarna om stöd av mindre betydelse).

I de riktlinjer för granskning av statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn som för närvarande är i kraft⁵ (nedan kallade *de nuvarande riktlinjerna*) fastställs de krav och kriterier för identifiering av stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn som kommissionen kommer att godkänna när de anmäls av medlemsstaterna. De nuvarande riktlinjerna antogs 2015 och ändrades 2018. De omfattas inte av någon borte tidsgräns och gäller fortfarande. Kommissionen kan dock besluta att se över eller ändra dem när som helst, om detta är nödvändigt av skäl som sammanhänger med konkurrenspolitiken och unionens övriga politik eller av andra sakliga skäl.

I kommissionens förfordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 ("förfordning (EU) nr 1388/2014")⁶, dvs. den nuvarande gruppundantagsförfordningen, som är tillämplig på fiskeri- och vattenbrukssektorn, fastställs ett antal stödkategorier som anses vara förenliga med den inre marknaden och som systematiskt har godkänts av kommissionen och som inte längre kräver någon förhandsanmälan till kommissionen. Den förfordningen bygger på de krav och kriterier som fastställs i förfordning (EU) nr 508/2014 för att avgöra om en viss åtgärd kan omfattas av gruppundantag som administrativ förenkling. Förfordning (EU) nr 1388/2014 trädde i kraft den 1 januari 2015 och löper enligt nuvarande bestämmelser ut den 31 december 2022.

I kommissionens förfordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 ("Förfordning (EU) nr 717/2014")⁷, dvs. nuvarande förfordning om stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, anges det tak under vilket artikel 107.1 i fördraget kan betraktas som icke tillämplig, under förutsättning att stödet uppfyller vissa villkor. I dylika fall omfattas en åtgärd inte av anmälningsskyldigheten. Förfordning (EU)

³ Europaparlamentets och rådets förfordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förfordning (EU) 2017/1004 (EUT L 247, 13.7.2021, s. 1) ("Förfordning (EU) 2021/1139").

⁴ Förfordning (EU) 2021/1139 och Europaparlamentets och rådets förfordning (EU) nr 508/2014 av den 15 maj 2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förfordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förfordning (EU) nr 1255/2011 (EUT L 149, 20.5.2014, s. 1) ("Förfordning (EU) nr 508/2014").

⁵ EUT C 217, 2.7.2015, s. 1 (i dess ändrade lydelse i EUT C 422, 22.11.2018, s. 1).

⁶ Kommissionens förfordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, (EUT L 369, 24.12.2014, s. 37) (i dess ändrade lydelse i EUT L 414, 9.12.2020, s. 15).

⁷ EUT L 190, 28.6.2015, s. 45 (i dess ändrade lydelse i EUT L 414, 9.12.2020, s. 15).

nr 717/2014 trädde i kraft den 1 juli 2014 och löper, efter en ändring 2020, enligt nuvarande bestämmelser ut den 31 december 2022.

För översynen av dessa instrument för statligt stöd samlade kommissionen in uppgifter genom ett offentligt samråd⁸ under 2019. Utifrån resultaten av detta samråd, andra externa uppgifter och interna erfarenheter genomförde kommissionen en utvärdering av de nuvarande instrumenten. Såsom tillkännagivet i den inledande konsekvensbedömning som kommissionen offentliggjorde i maj 2019 kommer kommissionen i fråga om utkastet till instrument för statligt stöd att samråda med rådgivande kommittén för att ta del av dess synpunkter. Den information som samlas in genom det offentliga samrådet och av den rådgivande kommittén kommer att ligga till grund för den konsekvensbedömning som översynen sedan baseras på.

I denna anmärkning ges en översikt över de viktigaste ändringar som kommissionen överväger i detta skede av översynsprocessen. Dessa gäller anpassningen av reglerna om statligt stöd till EHFVF, som i sin tur rör kommissionens prioriteringar, särskilt den gröna given. Sektorsöversynen kommer att följa de övergripande principerna för kontroll av statligt stöd. På det hela taget innebär de föreslagna reglerna en rationalisering och harmonisering av de sektorsspecifika reglerna för statligt stöd och därutöver föreskrivs en administrativ förenkling så att gruppundantag för nya typer av stöd kan medges.

Texten till de föreslagna instrumenten är inte slutgiltig och kommer att omprövas mot bakgrund av de synpunkter och bevis som inkommit från det aktuella offentliga samrådet.

2. Föreslagna ändringar i utkastet till gruppundantagsförordning

Enligt förslaget bör två nya åtgärder läggas till i utkastet till gruppundantagsförordning, så att kommissionen kan dra nytta av erfarenheterna från sin metod för ärendehantering, inte bara inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, utan även inom jordbrukssektorn där jämförbara frågor har uppstått. Följande stödkategorier bör tas med i utkastet till gruppundantagsförordning: i) Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden och ii) stöd för att kompensera för skador orsakade av skyddade djur.

Utkastet till gruppundantagsförordning innehåller inte längre åtgärden för startstöd till unga fiskare. Även om sådant stöd fortfarande är fullt möjligt enligt EHFVF:s regler, på villkor som är gynnsammare jämfört med förordning (EU) nr 508/2014, anser kommissionen att denna åtgärd, på grund av dess potentiella kapacitetshöjande effekter, i framtiden bör bli föremål för förhandsgranskning av statligt stöd.

Vad gäller anpassningen till reglerna om statligt stöd som är tillämpliga på andra ekonomiska sektorer, anser kommissionen också att gruppundantag för skattebefrielser och skattenedsättningar i enlighet med direktiv 2003/96/EG bäst hanteras på de villkor som anges i artikel 44 i den allmänna

⁸ Ett offentligt samråd om översynen av instrumenten för statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn hölls tidigare, mellan den 28 juni 2019 och den 31 oktober 2019: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11543-De-minimis-aid-in-the-fishery-and-aquaculture-sector/public-consultation_en.

gruppundantagsförordningen.⁹. Därför föreslås det att en sådan bestämmelse inte bibehålls som separat bestämmelse i gruppundantagsförordningen för fiskerisektorn.

3. Föreslagna ändringar i texten till utkastet till riktlinjer

a) Stöd för att kompensera för skador orsakade av skyddade djur

Utöver utkastet till gruppundantagsförordning kommer också utkastet till riktlinjer att medge att medlemsstaterna godkänner stöd för att kompensera för skador orsakade av skyddade djur, under förutsättning att stödåtgärder inte omfattas av gruppundantaget.

b) Stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket och för angrepp av invasiva främmande arter av EU-betydelse eller av medlemsstatsbetydelse

De nuvarande riktlinjerna medger redan godkännande av stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket. I utkastet till riktlinjer föreslås att följande kostnader ska inbegripas i samband med i) nya sjukdomar och ii) angrepp av invasiva främmande arter av betydelse för unionen eller en medlemsstat. Detta inbegripande syftar till att ge medlemsstaterna möjlighet att hantera situationer som inte tidigare omfattades.

c) Stöd till förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområdena

Genom en ändring av nuvarande riktlinjer infördes 2018 stöd till förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområdena. Utkastet till riktlinjer utgör alltså rättslig grund för bedömningen av sådana stödåtgärders förenlighet med regelverket och följer den tidigare strategin. Denna strategi grundar sig i medlemsstaternas behov att med stöd i den senaste nationella rapport som utarbetats i enlighet med artikel 22.2 och 22.3 i förordning (EU) nr 1380/2013 visa att det råder balans mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter i det flottsegment i det yttersta randområde till vilket det nya fartyget kommer att höra. Ett litet antal ändringar förefaller nödvändiga för att närmare beskriva kraven och kriterierna samt de respektive förfarandena.

d) Allmänna bedömningsprinciper

De gemensamma bedömningsprinciper som infördes genom 2014 års initiativ för modernisering av det statliga stödet måste ses över mot bakgrund av domen i mål T-356/15, Österrike mot kommissionen (dom avseende Hinkley Point C). I denna dom gjorde domstolen en viktig tolkning av artikel 107.3 c i EUF-fördraget. Den föreslagna strukturella förändringen är en återspeglning av denna tolkning.

Översynen av de gemensamma bedömningsprinciperna görs enligt en övergripande strategi som är gemensam för alla nyligen reviderade instrument för statligt stöd. De föreslagna ändringarna är förenliga med dessa andra instrument för statligt stöd, samtidigt som vissa distinktioner som tar hänsyn till fiskeri- och vattenbrukssektorns särdrag bibehålls.

⁹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1). Se även det offentliga samråd som pågår till och med den 8 december 2021: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-gber_en.

4. Föreslagna ändringar i utkastet till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse

Förslaget till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse innehåller ett begränsat antal ändringar av det befintliga systemet för stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.

Som ovan nämnt kommer förordning (EU) nr 717/2014 enligt nuvarande bestämmelser att upphöra att gälla den 31 december 2022. Dess slutdatum föreslås därför förlängas till och med den 31 december 2027. Denna förlängning vore förenlig med den programperiod som fastställs i förordning (EU) 2021/1139 för EHFVF och med systemet för stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, som också förlängdes till och med den 31 december 2027 genom kommissionens förordning (EU) 2019/316 av den 21 februari 2019¹⁰.

De högsta kumulativa belopp för stöd av mindre betydelse som kan tilldelas av varje medlemsstat anges i bilagan till förordning (EU) nr 717/2014 och bygger på uppgifter från 2011. Det anses lämpligt att göra en teknisk uppdatering av dessa högsta kumulativa belopp på grundval av nyare sektorsuppgifter så att utvecklingen inom sektorn återspeglas. Därför grundar sig de högsta kumulativa beloppen i bilagan till förslaget till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse på ett treårigt genomsnitt av den årliga omsättningen för fångst-, berednings- och vattenbruksverksamhet i varje medlemsstat, vilket uppnås genom uteslutande av de högsta och lägsta posterna under en femårsperiod, i detta fall 2014–2018.

I förslaget till ändringsförordning om stöd av mindre betydelse klargörs det också att förordning (EU) nr 717/2014 inte kommer att omfatta stöd till tillfälligt eller definitivt upphörande av fiskeverksamhet, om inte annat uttryckligen föreskrivs i förordning (EU) 2021/1139.

¹⁰ Kommissionens förordning (EU) 2019/316 av den 21 februari 2019 om ändring av förordning (EU) nr 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (EUT L 51I, 22.2.2019, s. 1).